



mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT



Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Erika Bialiková

Písmeno D v 1. ročníku ZŠ

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Erika Bialiková

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou
školou Pohorelá, Kpt. Nálepku
878, 976 69 Pohorelá,
erika.bialikova@gmail.com

Názov: **Písmeno D v 1. ročníku ZŠ**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Ing. Matej Tešlár

ISBN 978-80-565-0438-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

ÚVOD.....	3
1. POŽIADAVKY NA PÍSMO.....	4
2. PRACOVNÉ LISTY NA PRECVIČOVANIE PÍSANIA PÍSMENA D V 1. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY.....	4
ZÁVER.....	11
LITERATÚRA	12

ÚVOD

Z potrieb človeka zachytiť významné udalosti a fakty vzniklo písmo, ktoré súvisí s vývojom civilizovanej spoločnosti.

Pokúsila som sa vytvoriť pracovné listy na precvičovanie písania písmena D v 1. ročníku základnej školy.

Návrhy pracovných listov predkladám v tejto práci. Predpokladám, že navrhnutý učebný zdroj bude účinne pôsobiť na akceleráciu vývinu žiakov z MRK.

1. POŽIADAVKY NA PÍSMO

Žiaci si majú osvojiť techniku písania, ktorá je organicky spätá s myslením a rečou. Kvalita písma závisí:

- od psychických procesov a schopností žiaka
- od prístupu učiteľa a metodického postupu písania.

POŽIADAVKY NA PÍSMO ŽIAKA:

- čitateľnosť písma
- úhladnosť písma
- zručnosť.

ČITATEĽNOSŤ PÍSMO

Tvary písmen sú zreteľné, dôkladné a presné, zodpovedajú predpísaným tvarom. Medzery medzi písmenami a slovami sú primerané a pravidelné. Diakritické znamienka sú správne umiestnené. Rukopis bez škrto, prepisov, machúl'- teda čistý.

ÚHLADNOSŤ PÍSMO

Sklon písmen je pravidelný. Dobré rozmiestnenie písmen a slov v priestore.

ZRUČNOSŤ

Písanie plynulé, jedným ťahom. Písanie diakritických znamienok až po napísaní slova. Ľahký pohyb ruky po papieri. Rovnomerný tlak na ceruzku a pero. /1./

2. PRACOVNÉ LISTY NA PRECVIČOVANIE PÍSANIA PÍSMENA D V 1. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Nácvik písmen, slabík, slov a viet je súčasťou celého vyučovania a prežívania dieťaťa z MRK. Prostredníctvom neho sa môžu vedomejšie a ľahšie utvrdzovať zručnosti, upevňovať návyky. Na písaní by malo ísť o vyjadrovanie pekného, správneho, zaujímavého. Vyučovacia

hodina, do ktorej je včlenené písanie, môže ovplyvňovať i osobnosť a schopnosti dieťaťa. Písanie môže mobilizovať schopnosti a možnosti dieťaťa alebo ich brzdiť. Môže posilňovať sebavedomie, viesť k pocitu radosti alebo dieťa ubíjať. Môže byť relaxačným i záťažovým cvičením. Vplýva na rozvoj vôľových vlastností.

Oblasť grafomotoriky zahŕňa v sebe cvičenia na uvoľnenie ruky a nácvik základných prvkov písmen. Dôležitú úvodnú zložku prípravy na písanie predstavujú hygienicko-technické návyky / zásady správneho sedenia a správneho držania pera/. Úlohou uvoľňovacích cvikov je, aby boli pohyby ruky dieťaťa také voľné ako prirodzené pohyby ruky pri iných činnostiach. Preto nimi uvoľňujeme svalstvo ramena, predlaktia, zápästia a prstov. Pri písaní má veľký význam rozumovo-vizuálno-motorická koordinácia. Uvoľňovacie a prípravné cviky majú preto tvoriť jeden celok. Pri príprave žiakov na písanie sa dajú úspešne využiť cvičenia P. E. Dennisona a G. Dennisonovej / 1993 / na rozcvičenie mozgu a koordinácie pohybov.

V práci predkladám návrhy pracovných listov na precvičovanie písania písmena D v 1. ročníku základnej školy.

Súbor pracovných listov by mal učiteľovi pomôcť u detí rozvíjať jemnú pohybovú koordináciu, vizuomotorické a grafomotorické zručnosti, priestorovú orientáciu a zmyslovú percepciu. Učiteľ má možnosť výberu a autonómneho rozhodovania, kedy a do ktorej zložky vyučovania pracovný list zaradí, aby stimuloval rozvoj motoriky dieťaťa. Pomocou týchto pracovných listov sa rozvíjajú grafické zručnosti detí a osvojujú si jednotlivé písmená. Po napísaní odporúčam každý pracovný list označiť dátumom a menom žiaka, aby bolo možné pozorovať proces osvojovania si grafomotorických zručností v určitom časovom období. Počas vypracovávania pracovných listov môžeme žiaka usmerňovať a po skončení sa s ním o jeho práci porozprávať, pričom je potrebné dať priestor aj sebahodnoteniu žiaka. Nie je vhodné nevydarené tvary gumovať alebo prečiarkať, aj nevydarené tvary majú svoju výpovednú hodnotu. Žiakovi treba dať možnosť tvar opraviť, docvičiť a zopakovať na novom pracovnom liste, pomocou iných farieb, aby to pre neho bolo zaujímavé. Treba vyzdvihnúť a pochváliť aj čiastkové úspechy, vyzdvihnúť snahu a vytrvalosť žiaka. Pracovné listy môžu prácu žiaka i učiteľa obohatiť a uľahčiť. Učiteľ ich môže využívať podľa individuálnych potrieb.

Námety na ďalšie úlohy v pracovných listoch :

- Domaľuj kresby, niečo k nim prikresli a vyfarbi.
- Nájdi, vyhľadaj tlačené a písané písmená, zvýrazni ich.
- Vymaľuj obrázok.

- Rozcvič si ruku na obrázku.

Obtiahni písané a tlačené tvary písmen.

Všetky deti nie sú rovnaké, preto si často v činnosti vyžadujú individuálny prístup. Pracovné listy by mali byť precvičované v kľudnom prostredí a uvoľnenej atmosfére.

U detí z marginalizovaných rómskych komunít je potrebné oveľa viac času venovať prípravným cvikom, neustále zapájať do činností, hier. Pri samotnom nácviku písmen je potrebné trvať na čo najkvalitnejšom a najsprávnejšom napísaní písmena. Neustále opakovať a precvičovať správne tvary písmen.

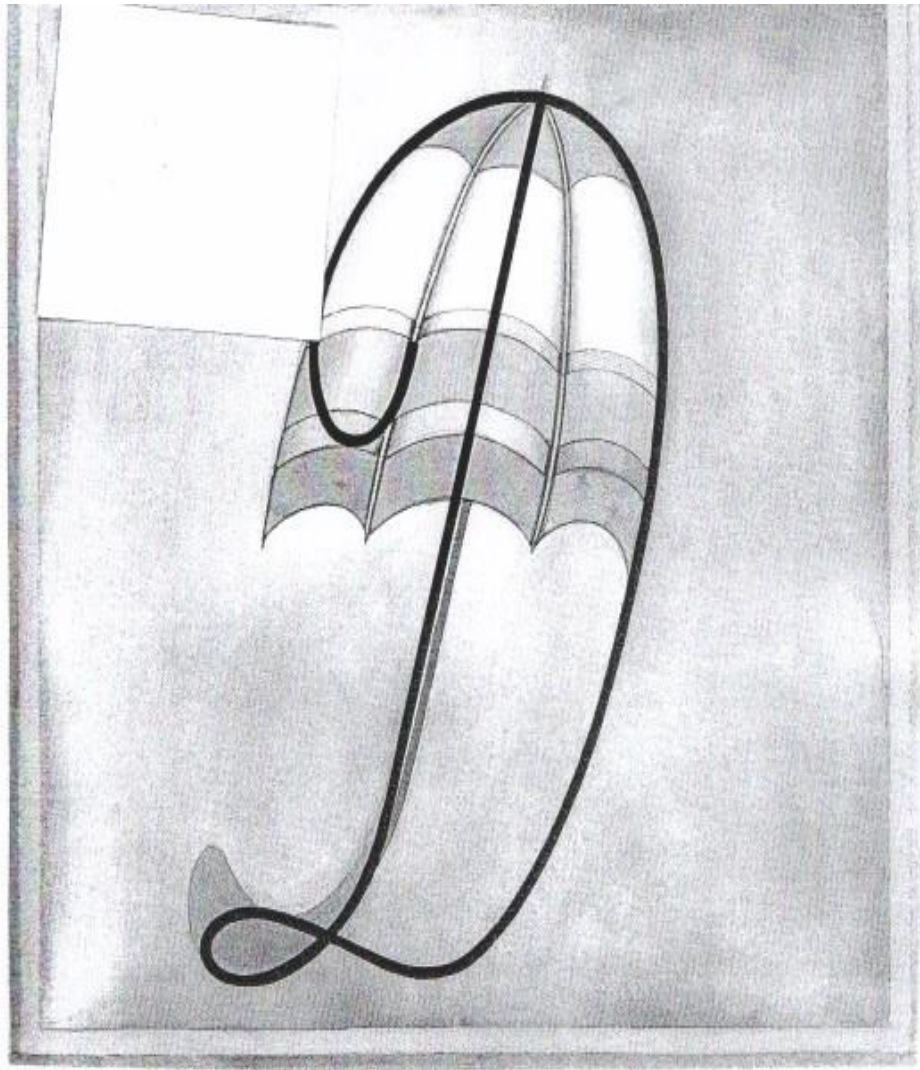
V pracovných listoch sa žiakom predstavia písmená v plnej kráse. Veľké, malé, tlačené, písané. Skladajú sa z rôznych čiar, oblúkov alebo vlnoviek.

D

d

Danka s Danom išli na návštevu k dedkovi. Cestou ich zastihol prudký dážď. Zmokli do nitky, lebo si doma zabudli dáždnik. Deduško ich srdečne privítal, usadil k stolu a ponúkol medovníkmi. Boli veľmi dobré.





D

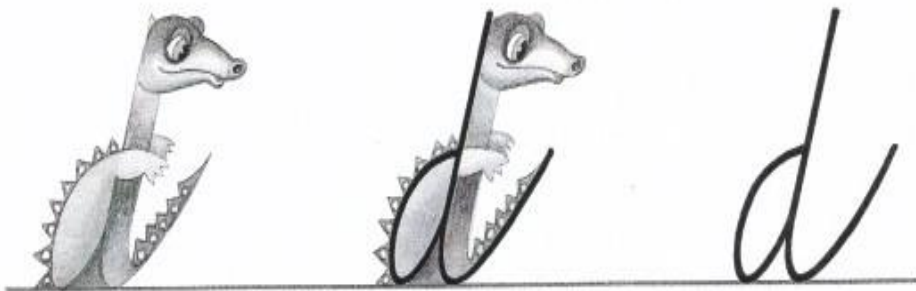
D

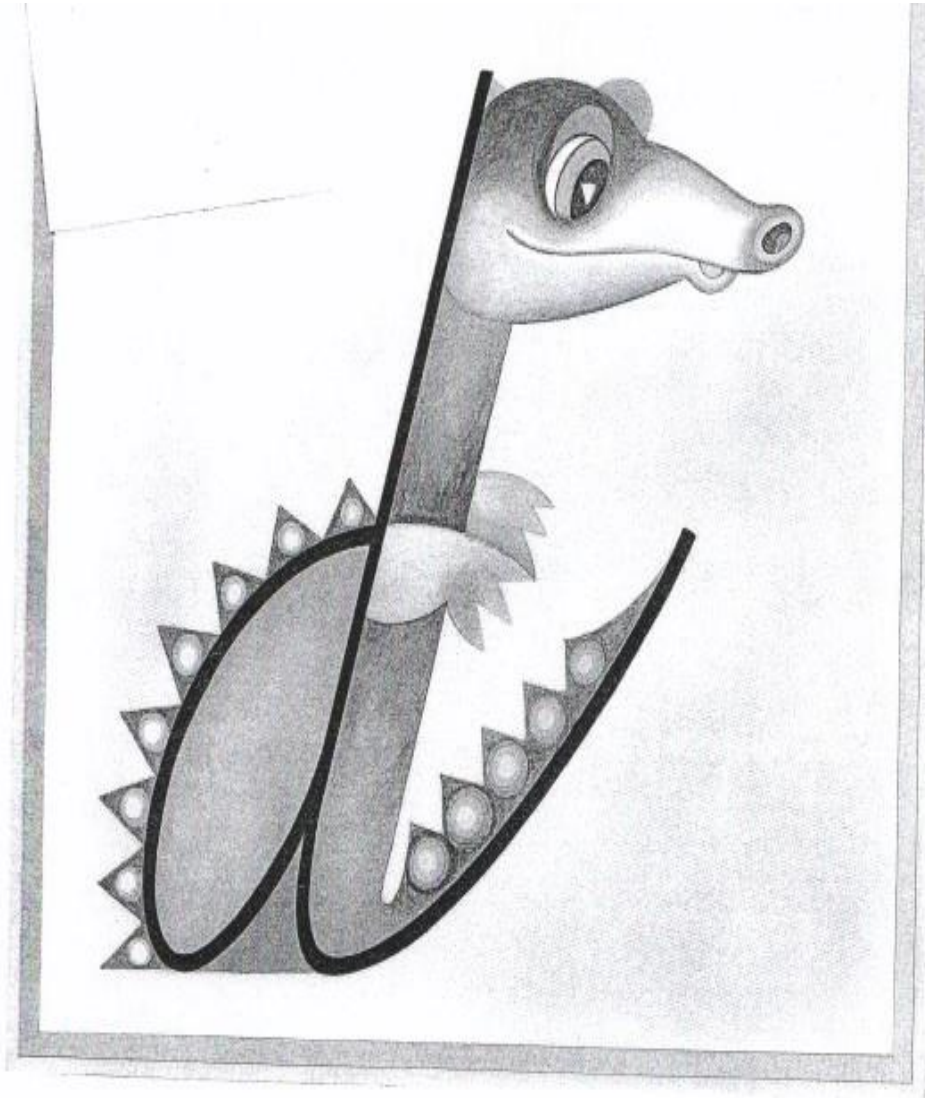
d

D

Dráčik, drak, neborák,
pod' sa hrať, tancovať.

Postavíme dom,
budeš bývať v ňom,
V lese pod dubom,
cingi-lingi bom!





d

d

ZÁVER

Predmetom môjho záujmu boli pracovné listy na precvičovanie písania písmena D v 1. ročníku základnej školy.

Navrhla som pracovné listy na písmeno D pre 1. ročník základných škôl, ktoré by mali zlepšiť kognitívne a nonkognitívne oblasti žiakov z MRK.

Verím, že navrhnuté pracovné listy nájdu kladnú odozvu u pedagógov a pomôžu im pri práci so žiakmi z MRK.

Často ráno pred vyučovaním, tam, kde ma nikto neruší, potichu a v duchu si odriekam túto „modlitbičku“ :

Toto dieťa ti zverili rodičia vo viere, že z neho vychováš dobrého človeka. Hľadaj preto cestu k jeho duši deň za dňom, minútu za minútou, sekundu za sekundou. Prihováraj sa mu s láskou a maj stále na pamäti : toto dieťa je dobré. Skôr ako vstúpiš do triedy, predstav si každé dieťa. Potom sa sama naplň dobrom až po okraj a vstúp. Máš pred sebou čisté duše. Detské duše. Na dne každej z nich niečo tíško cinká. Postaraj sa, aby zvonili naplno.

LITERATÚRA

1. Brtka, J. : *Didaktika čítania a písania v 1. ročníku ZŠ*. Bratislava :1981.
2. Dršková, V. – Vojtková, Z. : *Maľované písmená*. 1. vyd. Bratislava : 2005. 94 s. ISBN 80-551-1183-9
3. Albery, L. – Zelina, M. : *Metodika tvorby učebných zdrojov pre žiakov V celodennom výchovnom systéme na základných školách*. MPC: 2011